

Menneskerettighedsaktivister, Lidt om nogle af dem...

Denis Mukwege og Nadia Murad

Denis Mukwege
Født: 1. marts 1955, Bukavu, Belgien Congo (now Democratic Republic of the Congo)
Fik Nobels fredspris i 2018 for "for their efforts to end the use of sexual violence as a weapon of war and armed conflict."

Lægen Denis Mukwege har brugt store dele af sit voksenliv på at hjælpe ofre for seksuelle overgreb i den Demokratiske Republik Congo. Siden først inspicerede den amerikanske Biskop i 1990'erne har millioner af andre sårbare mennesker oplevet seksuelle overgreb i forbindelse med den langvarige borgerkrig, der har kostet over 6 millioner mennesker livet.

Denis Mukwege er et af de mest fremtrædende symboler på modstand og innovationer for menneskelig retfærdighed og fred i Afrika. Han har modtaget flere internationale priser og har været medlem af Det Europæiske Råd. Hans grundlæggende princip er at "fjerne kvinder og børn fra konfliktsone og sikre deres sikkerhed, sundhed og økonomi. Mens kvinder, ofre for seksuelle overgreb, vold, seksuelle og seksuelle overgreb har alle et stort ansvar for at rapportere og bekæmpe disse nye krigsforbrydelser. Vigtigheden af Dr. Mukweges udsøgte, dedikerede og passionerede arbejde kan ikke overvurderes. Han har gennemgået mange foranstaltninger for at sikre sikkerhed, og kritiseret regering, Congo og andre lande for ikke at gøre nok for at stoppe krigen af seksuel vold med kvinder som en strategi og et våben i krig.

Nadia Murad Bone Taha

Nadia Murad Bone Taha
Født: 1. januar 1993, Kirkuk, nær Sinjar, Irak
Fik Nobels fredspris i 2018 for "for their efforts to end the use of sexual violence as a weapon of war and armed conflict."

Nadia Murad er selv et ofre for seksuelle overgreb. Hun nægtede at acceptere den seksuelle vold, der blev påført, og hun blev tvunget til at flygte fra Irak. Hun har været involveret i et stort antal menneskerettighedsaktiviteter og har været medlem af Det Europæiske Råd. Hun har været medlem af Det Europæiske Råd og har været medlem af Det Europæiske Råd. Hun har været medlem af Det Europæiske Råd og har været medlem af Det Europæiske Råd.

Aung San Suu Kyi

Aung San Suu Kyi
Født: 19. juli 1945, Rangoon (nu Yangon), Burma (nu Myanmar)
Fik Nobels fredspris i 1991 for "for her non-violent struggle for democracy and human rights"

Burmes moderne symbol på frihed. Aung San Suu Kyi er datter af den legendariske frihedskæmper Aung San. Efter at have studeret i London, kom hun hjem i 1962. Fra det tidspunkt blev hun involveret i kampen for demokrati i Burma. Hun var en af grundlæggerne af National League for Democracy (NLD), og blev valgt til formand for partiet i 1990. Hun blev arresteret og holdt i fængsel i et år og seks måneder for sin rolle i 1990. Hun blev løsladt i 1995, men blev genindlagt i fængsel i 1996. Hun blev løsladt i 2002, men blev genindlagt i fængsel i 2003. Hun blev løsladt i 2010, men blev genindlagt i fængsel i 2012. Hun blev løsladt i 2015, men blev genindlagt i fængsel i 2017. Hun blev løsladt i 2018, men blev genindlagt i fængsel i 2019. Hun blev løsladt i 2020, men blev genindlagt i fængsel i 2021.

Henry Dunant

Henry Dunant
Født: 8. maj 1828, Genève, Schweiz
Død: 30. oktober 1910, Heiden, Schweiz
Fik Nobels fredspris i 1901 for at grundlægge Genève Konvention (Convention de Genève), grundlægger af den Internationale Røde Kors, Genève

Grundlægger af Røde Kors i 1864 blev den kæmpe i Sørhavsregionen i Nordafrika. Her så den schweiziske forretningsmand Henry Dunant første gang italienske, franske og engelske soldater kæmpe og dø i kampen. På sin vej hjem fra Sørhavsregionen i Nordafrika, blev han udsat for en blodig kamp mellem franske og italienske soldater. Han blev såret og lå på jorden i dagevis. Han blev fundet af franske soldater, der tog ham til et hospital i Genève. Her blev han behandlet og genoprettet. Han blev inspireret af oplevelsen og grundlagde den Internationale Røde Kors i 1864. Han blev medlem af Det Europæiske Råd og har været medlem af Det Europæiske Råd.

Nelson Mandela

Nelson Mandela
Født: 18. juli 1918, Quthule, South Africa
Død: 5. december 2013, Johannesburg, South Africa
Fik Nobels fredspris i 1993 for "for their work for the peaceful termination of the apartheid regime, and for laying the foundations for a new democratic South Africa"

Afrikas største frihedskæmper Nelson Mandela studerede Jura og blev den første farverede advokat i Sydafrika. I begyndelsen af 1950'erne blev han valgt som leder af det afrikanske folkeparti ANC (African National Congress). Han blev arresteret i 1962 og blev dømt til livstid i 1964. Han blev løsladt i 1990 og blev valgt til formand for ANC i 1994. Han blev valgt til formand for ANC i 1994 og blev valgt til formand for ANC i 1994. Han blev valgt til formand for ANC i 1994 og blev valgt til formand for ANC i 1994.

Rosa Louise McCauley Parks

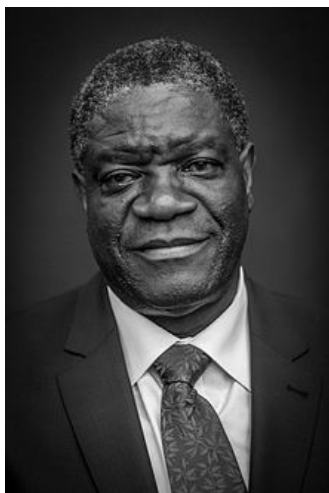

Rosa Louise McCauley Parks
Født: 4. februar 1913, Tuskegee, Alabama, USA
Død: 24. oktober 2005, Detroit, Michigan
Begrættelsesbevægelsens første kvinde

Rosa Louise McCauley Parks var en af de første afroamerikanske kvinder, der blev arresteret for at have siddet på den samme bus med hvide passagerer. Hun blev arresteret den 1. december 1955 i Montgomery, Alabama. Hun blev arresteret for at have siddet på den samme bus med hvide passagerer. Hun blev arresteret for at have siddet på den samme bus med hvide passagerer. Hun blev arresteret for at have siddet på den samme bus med hvide passagerer.

Denis Mukwege og Nadia Murad

Denis Mukwege

Født: 1 marts 1955, Bukavu, Belgian Congo (now Democratic Republic of the Congo)

Fik Nobels fredspris i 2018 for: "for their efforts to end the use of sexual violence as a weapon of war and armed conflict."

Lægen Denis Mukwege har brugt store dele af sit voksenliv på at hjælpe ofre for seksuelle overgreb i den Demokratiske Republik Congo. Siden Panzi Hospitalet blev etableret i Bukavu i 1999, har Dr. Mukwege og hans medarbejdere behandlet tusinder af patienter som er ofre for sådanne overgreb. Flertallet af overgrebene er blevet begået i forbindelse med den langvarige borgerkrig, der har kostet over 6 millioner menneskeliv.

Denis Mukwege er det mest fremtrædende symbol både nationalt og internationalt for kampen mod seksuel vold og brug af voldtægt som våben i krig og væbnede konflikter. Hans grundlæggende princip er, at "justice is everyone's business". Mænd, kvinder, officerer, soldater, lokale, nationale og internationale autoriteter har alle et delt ansvar for at rapportere og bekæmpe denne type krigsforbrydelser. Vigtigheden af Dr. Mukwege's udholdende, dedikerede og uselviske anstrengelser, kan ikke overdrives. Han har gentagne gange fordømt straffrihed for masse voldtægt, og kritiseret regering i Congo og andre lande for ikke at gøre nok, for at stoppe brugen af seksuel vold mod kvinder som en strategi og et våben i krig.

Nadia Murad Basee Taha

Født: 1 januar 1993, Koço, nær Sinjar, Irak

Fik Nobels fredspris i 2018 for: "for their efforts to end the use of sexual violence as a weapon of war and armed conflict."

Nadia Murad er selv et krigsoffer. Hun nægtede at acceptere den sociale kodeks der sagde, at kvinder skal forblive tavse og skamme sig over det misbrug de har været udsat for. Hun har udvist et enormt mod ved at genfortælle sine egne lidelser og tale på vegne af andre ofre.

Nadia Murad stammer fra Yazidi mindretallet i det nordlige Irak, hvor hun levede med sin familie i den fjerntliggende landsby Kocho. I august 2014 begyndte Islamic State (IS) brutale og systematiske angreb på landsbyerne i Sinjar området, for at udrydde Yazidi befolkningen. I Nadia Murad's landsby blev flere hundrede mennesker massakreret. De yngre kvinder, herunder mindreårige børn, blev bortført, og holdt som sexslaver. Mens Nadia Murad blev holdt fanget af IS, blev hun gentagne gange voldtaget og udsat for andre overgreb. Hendes tilfangetagere truede med at henrette hende, hvis hun ikke ville konvertere til deres hadefulde og umenneskelige version af Islam. Nadia Murad er bare én ud af hvad man regner med er 3000 Yazidi piger og kvinder, der er ofre for voldtægt og andre overgreb fra IS hæren. Overgrebene var systematiske og en del af deres militære strategi og regnes derfor for at være et våben imod forskellige minoriteter. Efter et tre måneder langt mareridt lykkedes det for Nadia Murad at flygte og valgte at tale åbent om hvad hun havde gennemlevet. I 2016, i en alder af kun 23, blev hun udnævnt til FN's første Goodwill Ambassadør for the Dignity of Survivors of Human Trafficking.

Malala Yousafzai

Født: 12 juli 1997, Mingora, Pakistan

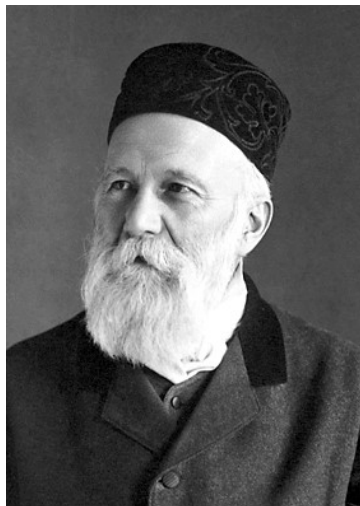
Fik sammen med Kailash Satyarthi Nobels fredspris i 2014 for: "for their struggle against the suppression of children and young people and for the right of all children to education"

Malala Yousafzai blev født i Swat distriktet i det nordvestlige Pakistan, hvor hendes far var skoleleder og arbejdede indenfor uddannelsesområdet. Efter at have skrevet blog-indlæg for BBC siden 2009 om hendes oplevelser under Taliban's voksende indflydelse i området, forsøgte Taliban at snigmyrde Malala Yousafzai da hun var på vej hjem fra skole i bussen. Hun overlevede men måtte opereres flere gange i England, hvor hun også bor nu. Mens hun fortsatte sin skolegang, fortsatte hun også sit arbejde for at sikre piger skolegang.

Børn og unge udgør en stor del af verdens befolkning, især i fattige lande. For at opnå fred i verden, er det nødvendigt at børns og unges rettigheder bliver respekteret. Uretfærdig behandling af børn og unge er med til at fortsætte konflikterne i kommende generationer. Allerede da Malala Yousafzai var 11 år, kæmpede hun for pigers ret til at få en uddannelse. Efter at have overlevet mordforsøget fra Talibans skytter i 2012, har hun fortsat sit arbejde for at blive en ledende talskvinde for pigers rettigheder.

Henry Dunant

Født: 8 maj 1828, Geneve, Schweiz

Død: 30 oktober 1910, Heiden, Schweiz

Fik sammen år som Frédéric Passy Nobles fredspris I 1901 for: at grundlægge Geneva Convention (Convention de Genève), grundlægger af det Internationale Røde Kors, Geneva

Grundlægger af Røde Kors

I 1859, blev der kæmpet I byen Solferino i Norditalien. Her så den schweiziske forretningsmand Henry Dunant tusinde af italienske, franske og østrigske soldater lemlæste og slå hinanden ihjel. På hans eget initiativ organiserede han hjælpearbejde. Han skrev senere en

bog Minder fra Solferino, som rummede en plan: alle lande skulle lave foreninger for at hjælpe de syge og sårede på slagmarken – uanset hvilken side de kæmpede på.

Resultatet blev grundlæggelsen af det Internationale Røde Kors I 1863, og tiltrædelsen til Geneva Konvention det efterfølgende år. Her blev det nedskrevet, at alle sårede soldater I en krig på land, skal behandles som en ven. Medicinsk personale skal være beskyttet at et rødt kors på en hvid baggrund. For Dunant personligt ledte finansielle vanskeligheder til fattigdom og tabet af social respekt. Men den organisation han skabte voksede, og den grundlæggende ide vandt en stigende accept. Det glædede den aldrende Dunant at hans livsværk blev tildelt en Nobels fredspris.

Convention

*pour l'amélioration du sort des Militaires
Blessés dans les armées en campagne.*

La Confédération Suisse, Son Altesse Royale le Grand Duc de Bade, Sa Majesté le Roi des Belges, Sa Majesté le Roi de Danemark, Sa Majesté le Roi d'Espagne, Sa Majesté l'Empereur des Français, Son Altesse Royale le Grand Duc de Saxe, Sa Majesté le Roi de Sardaigne, Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, Sa Majesté le Roi de Prusse, Sa Majesté le Roi de Wurtemberg, également animés du désir et résolu, en tant qu'il dépend d'eux, les maux insupportables de la guerre, de supprimer les maux insupportables et d'améliorer le sort des militaires blessés sur les champs de bataille, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

La Confédération Suisse,
le Baron Guillaume Henri Caspary, Grand
Officier de l'Ordre Impérial de la Vierge

ARMÉE SUISSE

1864

Nelson Mandela

Født: 18 juli 1918, Qunu, Sydafrika

Død: 5 december 2013, Johannesburg, Sydafrika

Fik Nobels fredspris i 1993 for: "for their work for the peaceful termination of the apartheid regime, and for laying the foundations for a new democratic South Africa"

Afrikas største frihedssymbol

Nelson Mandela studerede jura og blev den første farvede advokat i Sydafrika. I begyndelsen af 1950erne blev han valgt som ungdomsformand til ANC (African National Congress), frigørelsesbevægelsen. Da landets hvide mindretalsregering forbød ANC i 1960, blev Mandela overbevist om, at bevæbnet modstand var uundgåelig. Inspireret af guerillakrigene i Algeriet og på Cuba, organiserede han en militær undergrundsbevægelse der foretog sabotage. I 1962 blev han arresteret og idømt livsvarigt fængsel for forræderi og konspiration mod staten.

Fra 1964 til 1982 sad han i det berygtede Robben Island fængsel, sammen med flere andre oprørsledere. Han blev flyttet til et fængsel på hovedlandet indtil hans løsladelse i 1990. Under hans fængsling, blev Mandela samlingspunkt for Sydafrikas undertrykte folk, og verdens mest kendte politiske fange. Nelson Mandela delte fredsprisen med den mand der løslod ham, Præsident Frederik Willem de Klerk, fordi de i samarbejde fik skabt en fredsfuld overgang til et flertalsstyre.

Rosa Louise McCauley Parks

Født: 4 februar 1913, Tuskegee, Alabama, USA.

Død: 24 oktober 2005 i Detroit, Michigan, USA.

Borgerrettighedernes førstedame

Rosa Louise McCauley Parks var en sort borgerrettighedsaktivist, som den amerikanske kongres kaldte "the first lady of civil rights" og "the mother of the freedom movement".

Den 1 december 1955 i Montgomery, Alabama nægtede Rosa Parks at følge buschaufføren, James F. Blakes, ordre om at flytte sig fra sit sæde for at give plads til en hvid passager. Parks havde taget plads i den sektion i bussen, der var for ikke-hvide passagerer, mens sektionen for hvide, forrest i bussen, var fyldt op.

Da hun nægtede at følge chaufførens ordre, tilkaldte han politiet, som anholdt Rosa Parks.

Arrestationen udløste en 380 dage lang boykot-aktion af Montgomerys bussystem, som kun blev reddet fra en konkurs af myndighederne, som blødte op i reglerne for raceadskillelse.

Siden er Rosa Parks blevet et symbol på de sortes kamp for borgerrettigheder og blev ved sin død som 92-årig mindet i store dele af USA.

Martin Luther King Jr.

Født: 15 januar 1929, Atlanta, GA, USA

Død: 4 april 1968, Memphis, TN, USA

Fik Nobels fredspris I 1964

For borgerrettigheder og social retfærdighed

Martin Luther King drømte om, at alle indbyggere i USA ville blive bedømt på deres personlige kvaliteter og ikke på deres hudfarve. I april 1968 blev han myrdet af en hvid racist. Fire år tidligere havde han modtaget fredsprisen for hans ikkevoldelige kampagne imod racisme.

King efterlevede Gandhis filosofi om ikkevoldelig offentlig ulydighed. I 1955 begyndte han sin kamp for at overtale den amerikanske regering til at erklære de racediskriminerende love i sydstaterne for ulovlige. Racisternes svar på det var vold mod de sortes ikkevoldelige initiativer.

I 1963, marcherede 250.000 demonstranter til Lincoln Memorial i Washington, hvor King gav hans berømte "I have a dream" tale. Det følgende år fik Præsident Johnson en lov vedtaget der forhindrede racediskrimination. Men King havde magtfulde modstandere. FBI's chef, John Edgar Hoover, fik ham overvåget, mistænkt for at være kommunist, og da King kritiserede de amerikanske aktiviteter i Vietnam, blev han også uvenner med præsidenten. Det er stadigvæk ikke fastslået med sikkerhed, om Kings morder handlede alene eller som en del af en sammensværgelse.

Aung San Suu Kyi

Født: 19 juli 1945, Rangoon (nu Yangon), Burma (nu Myanmar)

Fik Nobels fredspris i 1991 for: "for her non-violent struggle for democracy and human rights"

Burmas moderne symbol på frihed

Aung San Suu Kyi er datter af den legendariske frihedskæmper Aung San. Efter at have studeret i udlandet, kom hun hjem i 1988. Fra det tidspunkt stod hun i spidsen for oppositionen til den militære junta der havde haft magten i Burma siden 1962. Hun var en af grundlæggerne af The National League for Democracy (NLD), og blev valgt til formand for partiet. Inspireret af Mahatma Gandhi, modsatte hun sig al brug af vold og opfordrede de militære ledere til at give magten til en civil regering. Målet var at etablere et demokratisk samfund hvor samfundets etniske grupper kunne samarbejde i harmoni.

Ved valget i 1990, vandt NLD en klar sejr, men generalerne forhindrede den lovgivende forsamling i at indtræde. I stedet fortsatte de med at arrestere medlemmer af oppositionen og nægtede at frigive Suu Kyi fra husarrest.

Fredsprisen havde en stor indflydelse på at verden meningsdannere bakkede op om Aung San Suu Kyis sag. På trods af det fortsatte hendes husarrest i næsten 15 ud af de 21 år efter hendes arrest i juli 1989 indtil hun blev læsladt den 13 november 2010, hvor hun kunne fortsætte sin politiske karriere og sætte sit præg på den hurtige demokratisering af Myanmar.

Jane Addams

Født: 6 september 1860, Cedarville, IL, USA

Død: 21 May 1935, Chicago, IL, USA

Fik Nobels fredspris I 1931: International President, Women's International League for Peace and Freedom, Sociologist.

Women's International League for Peace and Freedom

Jane Addams var den anden kvinde der modtog Fredsprisen. Hun grundlagde the Women's International League for Peace and Freedom i 1919 og arbejdede I mange år for at få stormagterne til at nedruste og underskrive en fredsftale.

I USA arbejdede Jane Addams med at hjælpe de fattige og stoppe brugen af børnearbejdere som arbejdskraft i industrien. Hun ledede Hull House i Chicago, et center som særligt hjalp imigranter. Under anden verdenskrig afholdt hun en Kvinde fredskonference i Hague I Holland og prøvede forgæves at få den amerikanske præsident Woodrow Wilson til at være fredsmægler mellem de krigsførende lande. Da USA gik i krig I stedet for, talte Jane Addams stærkt imod det og blev stemplet som en farlig radikal og en fare for Amerikas sikkerhed.

Addams var kritisk over for den fredstraktat der blev påtvunget Tyskland i 1919, hvor hun fastholdt, at det var ydmygende og ville lede til en hævnkrig fra tysk side. Mod slutningen af hendes liv, blev Jane Addams æret af den Amerikanske regering for hendes bestræbelser for at opnå fred.

Liu Xiaobo

Født: 28 december 1955, Changchun, Kina

Død: 13 juli 2017, Shenyang, Kina

Fik Nobels fredspris 2010 for: "for his long and non-violent struggle for fundamental human rights in China"

Dømt for "At tale"

Liu Xiaobo blev født den 28. december 1955. Som ung studerede han litteratur og filosofi, og arbejdede som litteraturkritiker og foredragsholder på universitet i Beijing. Han fik en doktorgrad i 1988, og holdt derefter gæsteforedrag på universiteter i Europa og USA.

Liu Xiaobo deltog i studenteroprøret på Tiananmen Pladsen i 1989. Det blev han idømt 2 års fængsel for. Senere blev han idømt yderligere 3 år i en arbejdslejr for at have kritiseret Kinas et-parti-system. I over 20 år kæmpede Liu for et mere åbent og demokratisk Kina. Han krævede at de kinesiske autoriteter følger artikel 35 i den Kinesiske grundlov, som siger, at landets borgere skal have "pressefrihed, forsamlingsfrihed, foreningsfrihed, ejendomsret og retten til at demonstrere". I 2008, var Liu medforfatter til Charta 08, et manifest som taler for et gradvis skift i Kinas politiske og retssystem på vej mod demokrati. Han blev arresteret i december 2008, og et år senere idømt 11 års tilfangetagelse for undermineringen af statens autoritet. Liu har hele tiden erklæret sig uskyldig. "Opposition er ikke det samme som at underminerer ", har han peget ud.

Mother Teresa

Født: 26 august 1910, Uskup (nu Skopje), Det Ottomanske Rige (nu Republikken Makedonien)

Død: 5 september 1997, Calcutta, Indien

Fik Nobels fredspris i 1979

Helgen i rendestenen – og helgen i himlen

I en alder af 12 år, fik den katolske pige Agnes Gonxha Bojaxhiu fra Albanien sit kald. Gud befalede hende at vie sit liv til ham. Hun blev nonne, fik en uddannelse og blev sendt til Calcutta i Indien for at undervise. Hendes nye navn var Teresa. I Indien fik hun et andet kald fra Gud: at hjælpe de fattige, mens hun levede sammen med dem. Hun grundlagde en ny orden, Missionaries of Charity. Mother Teresa og hendes hjælpere byggede hjem til forældreløse, plejehjem for spedalske og hospices for de dødeligt syge i Calcutta. Mother Teresas organisation deltog også i hjælpearbejde i andre dele af verden.

Den beskedne nonne blev kendt i hele verden og penge strømmede til hendes arbejde. Men hun var også kritiseret. Det blev påstået at de døende i hendes hospices blev nægtet smertestillende, mens Mother Teresa selv modtog hospitalsbehandling. Hun var også imod abort. Hun blev anset for at være en talsperson for Vatikanet. I 2003, tog paven det første skridt hen mod hendes kanonisering. I 2016 blev Mother Teresa helgenkåret af Pave Frans.

Muhammad Yunus

Født: 28 juni 1940, Chittagong, British India (nu Bangladesh)

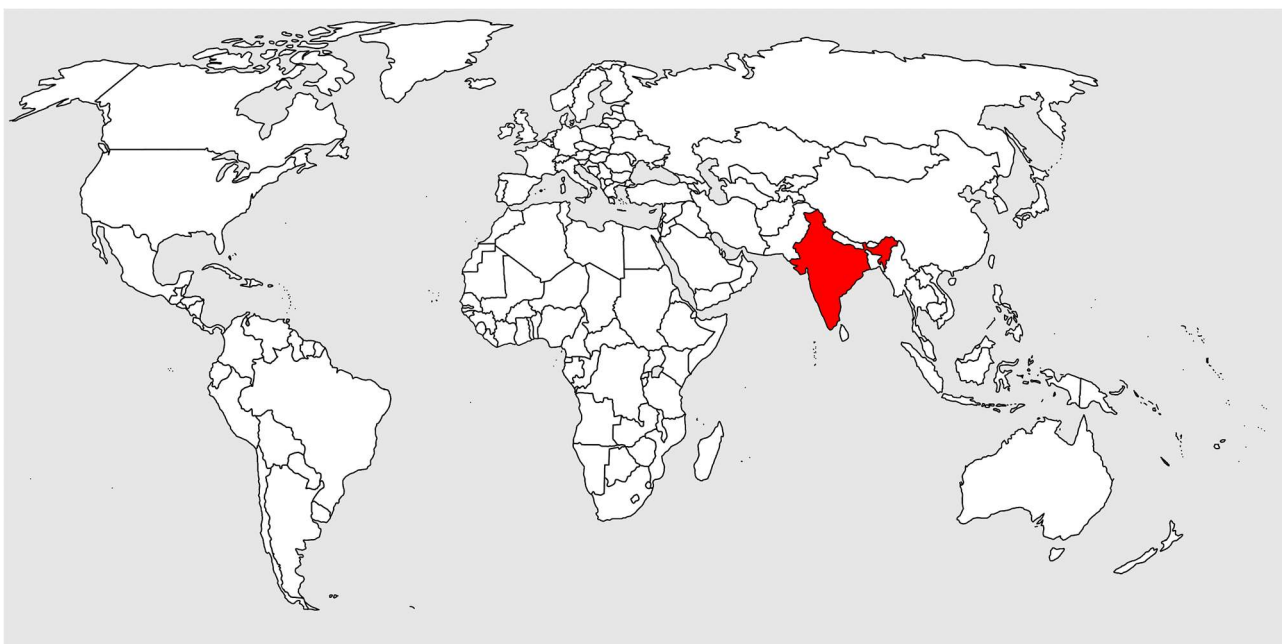
Fik Nobels fredspris i 2016 for: "for their efforts to create economic and social development from below".

Bankmand for de fattigste af de fattigste

Muhammad Yunus og Grameen Bank fik Nobels fredspris i 2006 for deres arbejde med at "skabe økonomisk og social udvikling nedefra". Grameen Banks mål har siden grundlæggelsen i 1983 været at give fattige mennesker små lån på lette vilkår, såkaldte mikrolån, og Yunus var grundlæggeren af banken.

I 1972, efter at have studeret i Bangladesh og USA, blev Yunus udnævnt til professor i økonomi på Universitetet i Chittagong. Da Bangladesh oplevede en hungersnød i 1974, følte Yunus at han måtte gøre mere for de fattige end at undervise. Han besluttede at give langsigtede lån til folk der ville starte deres egen lille forretning. Dette initiativ blev udvidet på en større skala igennem Grameen Bank.

Ifølge Yunus, betyder fattigdom at man er frataget alle menneskelige værdier. Han anser mikrolån som både en menneskeret men også som en effektiv måde at komme fri fra fattigdom: Lån fattige mennesker de penge der passer til deres behov, lær dem få enkle finansielle regler, og så vil de i det store og hele kunne klare sig selv, siger Yunus.

Rigoberta Menchú Tum

Født: 9 januar 1959, Aldea Chimel, Guatemala

Fik Nobels fredspris I 1992: "in recognition of her work for social justice and ethno-cultural reconciliation based on respect for the rights of indigenous peoples."

Arbejder for oprindelige folks rettigheder

I 1992 fejrede den vestlige verden at det var 500 året for Columbus' opdagelse af Amerika. Samme år, blev den Guatemalske indianerkvinde Rigoberta Menchú tildelt fredsprisen for hendes arbejde for oprindelige folks rettigheder og forsoning mellem etniske grupper. Hun var blevet nomineret af indianerorganisationer, som gerne ville have opmærksomhed på den kendsgerning, at den Europæiske opdagelse af Amerika, indebar en udryddelse og undertrykkelse af den oprindelige befolkning.

Rigoberta voksede op i et land mærket af ekstreme voldsomheder. Adskillige medlemmer af hendes familie blev slået ihjel af hæren, der jagede modstandere af regimet. Hun flygtede selv til Mexico tidligt i 1980'erne, hvor hun kom i kontakt med Europæiske grupper, som arbejdede med menneskerettighederne i Latinamerika. Som tiden gik begyndte Rigoberta at arbejde for en forsoning med autoriteterne, med hjælp fra Norge, som et forhandlingsmellemlid mellem regeringen og guerillaorganisationerne. En fredsaftale blev underskrevet i 1996. Rigoberta Menchú blev FN Ambassadør for verdens oprindelige folkeslag.

Wangari Maathai

Født: 1 april 1940, Nyeri, Kenya

Død: 25 september 2011, Nairobi, Kenya

Fik Nobels fredspris i 2004 for: "for her contribution to sustainable development, democracy and peace"

Bæredygtig udvikling, demokrati og fred

Wangari Maathai var den første afrikanske kvinde der modtog Nobels fredspris. Hun var også den første kvinde fra øst- og centralafrika der tog en doktorgrad (i biologi), og den første kvindelige professor i hendes hjemland Kenya. Maathai spillede en aktiv del i kampen for demokrati i Kenya, og tilhørte oppositionen til Daniel arap Moi's regime.

I 1977 startede hun sin græsrodsbevægelse rettet mod at forhindre den afskovning der truede med at ødelægge landbefolkningens muligheder for overlevelse på grund af jorderosion. Kampagnen opfordrede kvinderne til at plante træer i deres lokalområder og tænke økologisk. Den såkaldte Green Belt Movement spredte sig også til andre afrikanske lande og har været med til at der blev plantet over 30 millioner træer. Maathai's aktivering af afrikanske kvinder var ikke begrænset til bæredygtig udvikling, hun så træ-plantningen i et bredere perspektiv som rummer demokrati, kvinderettigheder og international solidaritet. Som Nobelkomiteen har sagt: "She thinks globally and acts locally."

